

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Ba ngày 14/06/2022.

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 915

“KHÔNG TRANH VỚI NGƯỜI, KHÔNG CẦU VỚI ĐỜI”

Hòa Thượng giảng đề tài này thì cả đời Ngài đã làm được, Ngài chân thật không tranh với người, không cầu với đời. Khi xuất gia tu hành, Ngài đã hiểu rõ vai trò, trách nhiệm của mình khi đến với thế gian này. Cả cuộc đời Hòa Thượng chỉ biết hi sinh phụng hiến, chỉ biết cho đi và không bao giờ mong cầu. Ngài đã chân thật làm được.

Lúc 36 tuổi, Hòa Thượng đã **“tam bất quản”**: **“Không quản tiền, không quản việc, không quản người”**. Tất cả những gì có được, Ngài đều dành cho người khác hưởng chứ Ngài không bao giờ nghĩ đến việc cải thiện đời sống của riêng mình, không bao giờ nghĩ đến việc hưởng thụ ăn ngon mặc đẹp, ở nhà sang, đi thường ngoạn đây đó. Hòa Thượng nói: **“Cả đời tôi đối với năm dục sáu trần, tôi chưa từng có ý niệm hưởng thụ”**. Ngài chân thật không tranh với người, không mong cầu với đời!

Hòa Thượng nói: **“Nếu mỗi người đều không tranh với người, không cầu với đời thì thiên hạ này chẳng phải thái bình lắm sao!”**. Thiên hạ không thái bình bởi vì người ta luôn tranh giành, tranh danh đoạt lợi. Rất nhiều người tài năng cũng vì danh lợi mà rơi vào vòng lao lý. Trong phước mạng của chúng ta đã có sự an bài. Trong một vai trò nào đó, ta được hưởng bao nhiêu tiện nghi thì đều đã được an bài nhưng con người không bằng lòng với tiện nghi mình đã có, họ mong muốn vượt trội, không phải vượt trội gấp hai lần mà gấp vài trăm lần, vài ngàn lần. Ông Bà ta đã dạy: **“Lộc tận thì nhân vong”**, người mà hết phước thì mạng sống cũng không còn. Người thế gian luôn mong cầu, ở địa vị của mình họ tận lực vơ vét.

Chúng ta quán sát thì thấy: **“Tiền ở trong ngân hàng chỉ là con số, tiền ở trong tay chỉ là đồng giấy vụn”**. Nếu chúng ta không mong cầu, ngày ngày cơm rau đạm bạc thì không có gì tốn kém, đời sống rất thanh đạm. Mấy hôm trước tôi mời khách đi ăn ở quán cơm chay. Tôi cũng chỉ ăn cơm trắng, ăn rau luộc, không ăn cơm chiên, cơm xào nhưng về nhà vẫn bị đau bụng hai ngày. Tôi cũng ăn lẩu rau nhưng rau và nước lẩu do mình mang đến. Cho nên cuộc sống đơn giản có thể sống được là tốt rồi.

Chúng ta chỉ cần trải qua ngày tháng có cơm ăn áo mặc vừa đủ, trải qua những ngày tháng bình bình an an, vậy thì chắc chắn sẽ không tranh với người, không cầu với đời. Nhưng người thế gian thường muốn cái gì cũng hơn người, siêu xe phải hơn người, nhà ở phải to đẹp hơn người, địa vị phải cao hơn người. Con người nông cuồng đến mức muốn tất cả phương diện đều phải hơn người, quần áo, đôi dép cũng phải hơn người nên ngày ngày tranh giành, luôn ở trạng thái mong cầu.

Hòa Thượng nói: **“Thiên hạ ngày nay đại loạn vì người ưa thích cạnh tranh quá nhiều, người ưa thích truy cầu quá nhiều. Mình tranh, họ cũng tranh, nhiều người cùng nhau tranh thì việc gì sẽ xảy ra? Người xưa đã nói: “Cạnh tranh đến mức cao độ thì trở thành đấu tranh. Đấu tranh đến mức cao độ thì trở thành chiến tranh”.**

Con người ai cũng muốn trải qua đời sống bình bình yên yên nhưng họ không thể bình yên vì họ luôn cạnh tranh, luôn phải nỗ lực cao hơn người để có thể hơn người. Họ truy cầu danh vọng, truy cầu lợi dưỡng, truy cầu giàu sang. Người xưa đã nói: **“Có bao giờ người ta cảm thấy thỏa mãn đâu!”**. Họ chưa có 1000 thì họ nói: **“Tôi chỉ cần 1000 là đủ”**. Đến khi đã có 1000 rồi thì họ lại thấy 1000 chưa đủ, phải có 2000. Khi đã có 2000 rồi họ lại thấy họ chưa bằng người ta, rồi lại tiếp tục mong cầu. Thế là thiên hạ đại loạn.

Hòa Thượng nói: **“Nếu mỗi người đều không tranh với người, không cầu với đời thì thiên hạ này chẳng phải thái bình lắm sao!”** Có người nói với Hòa Thượng: **“Nếu bây giờ không cạnh tranh một cách quyết liệt thì sẽ không thể sống được. Bây giờ buôn bán, làm nghề gì cũng phải hết sức cạnh tranh!”**. Chúng ta thấy tấm gương Thầy Hồ Tiểu Lâm, từ khi học Phật, Thầy Hồ Tiểu Lâm đã chuyển giao công ty cho nhân viên quản lý. Từ khi giao công ty cho nhân viên quản lý thì thu nhập lại càng tăng cao.

Hôm trước tôi nói chuyện với một người, tôi hỏi: **“Từ ngày anh giao hệ thống cho người khác quản lý thì thu nhập của anh thế nào?”**. Anh nói: **“Từ ngày con giao Hệ thống cho người khác quản lý thì thu nhập không hề giảm!”**. Vậy thì được rồi, đâu cần phải suốt ngày lao tâm khổ tứ!

Có người nói với Hòa Thượng: **“Hiện tại không thể không cạnh tranh một cách quyết liệt, không cạnh tranh không thể sống được!”**. Hòa Thượng nói: **“Cả đời tôi không cạnh tranh nhưng tôi vẫn sống tốt, vẫn sống được rất tự tại. Tôi không hề có mong cầu, cũng không hề có cạnh tranh nhưng lại trải qua ngày tháng rất an vui. Nếu chúng ta cứ sống và làm việc một cách bình thường, không cạnh tranh, không mong cầu thì tôi bảo đảm mọi người không cần cạnh tranh mà vẫn sống được bình an, tự tại”**.

Họ không hiểu đạo lý này, họ không hiểu đạo lý người xưa đã nói: **“Nhất ẩm nhất trách mạc phi tiền định”**. Một bữa ăn, một ngụm nước đều do tiền định. Tiền định phước báu đã định rồi, dù bạn có cạnh tranh, bạn có cưỡng cầu cũng vẫn vậy mà thôi! Dù bạn cạnh tranh, cưỡng cầu mà có được đi chăng nữa, đó cũng là trong mạng có nhưng bạn cạnh tranh, bạn cưỡng cầu, vậy thì bạn đã làm tổn đi phước ở trong mạng của bạn. Đáng lẽ đời sống của họ không đến nỗi tệ nhưng do sự cạnh tranh cưỡng cầu quyết liệt nên họ bị tổn phước, đời sống tệ hơn. Họ không hiểu được đạo lý: **“Người phước nhất định ở đất phước, đất phước chỉ dành cho người phước”**. Có những người không hiểu được đạo lý này nên cứ cố tranh giành, tranh giành đến mức có tiền muôn bạc vạn nhưng cuối cùng mạng cũng không còn. Vừa qua có những vụ án liên quan đến Covid, đó là vì họ đã làm những việc không nên làm.

Hòa Thượng nói: **“Tôi bảo đảm dù bạn không tranh với người, không cầu với đời nhưng bạn cũng vẫn trải qua đời sống tự tại, an vui. Chúng ta đều đang để vọng tưởng làm chủ, sai khiến chúng ta một cách hết sức mãnh liệt. Chúng ta hoàn toàn bị quan niệm sai lầm chi phối, không chỉ chính mình cả một đời khổ não mà còn khiến cho xã hội, khiến cho cộng đồng đại chúng cũng rất bất an, khiến cho chúng sanh nhiều khổ nạn”**. Chúng ta cứ nghĩ rằng nếu mình không tranh danh đoạt lợi thì mình không thể sống được, nhưng đó chỉ là vọng tưởng.

Hòa Thượng nói: **“Đó là vọng tưởng đang làm chủ, đang chi phối, làm gì có chuyện không cạnh tranh, không đấu tranh thì không thể sống được. Trong mạng có nhất định có, trong mạng không có thì dù bạn làm cách nào cũng không thể có, kể cả đấu tranh, giành giật một cách quyết liệt cũng không thể có. Muốn có thì chúng ta phải tích công bồi đức”**.

Chúng ta hiểu thấu rõ đạo lý **“người phước ở đất phước”** và đạo lý **“nhất ẩm nhất trác, mạc phi tiền định”**. Người tích công bồi đức, phước báu đầy đủ thì nhất định ở đất phước. Dù người phước ở đất không phước thì đất đó cũng tự sinh phước. Rất nhiều người ở siêu nhà, đi siêu xe nhưng cuối cùng lại phải ở trong tù. Họ không có phước để hưởng.

Hòa Thượng nói: **“Ngay đến việc thắp nhang cúng Phật khi tham dự pháp hội mà họ cũng cạnh tranh để được thắp cây nhang đầu tiên”**. Họ đấu giá. Người thắp cây nhang đầu tiên phải trả 200.000, người thắp cây nhang thứ hai phải trả 100.000, người thắp cây nhang thứ ba phải trả 50.000. Họ có ý niệm sai lầm, vọng tưởng đang làm chủ!

Hòa Thượng nói: **“Cả đời tôi không tranh giành, không mong cầu nhưng tôi sống rất tốt, rất tự tại, an vui. Người ta tranh, người ta giành thì tôi nhường. Người ta lại tranh, người ta lại giành thì tôi lại nhường. Người ta tranh thì tôi nhường, nhường bất đến bất cứ lúc nào người ta còn tranh”**. Có người nói: **“Nhường lần thứ ba thôi, lần thứ tư không nhường nữa”**. Hòa Thượng nhắc: **“Chúng ta phát tâm tu hành, chẳng phải chúng ta phát tâm làm người thiệt thòi hay sao!”**. Thật ra **“thiệt thòi”** chỉ là cách nhìn của người thế gian. Họ cảm thấy nhường nhịn là thiệt thòi, đáng thương. Bồ Tát và người có trí tuệ không thấy rằng nhường nhịn là thiệt thòi, các Ngài thấy rằng **“thiệt thòi là phước”**.

Chư Phật Bồ Tát luôn dành hết những thuận lợi, những điều tốt đẹp nhất cho chúng sanh. Các Ngài không tranh giành, ngay trong ý niệm cũng không có tranh giành đấu tranh, ngay trong ý niệm các Ngài cũng vì chúng sanh mà lo nghĩ. Thế gian có vọng tưởng, phân biệt chấp trước nên chúng ta cũng phải theo vọng tưởng, phân biệt, chấp trước của họ mà gọi như vậy thôi!

Có người nói: **“Ôi giờ ơi, tu như thế này thì khổ quá!”**. Theo cái nhìn của thế gian thì như vậy là khổ nhưng người tu hành có trí tuệ không cảm thấy khổ chút nào, Phật Bồ Tát không thấy khổ chút nào. Phật Bồ Tát và người có trí tuệ không khổ vì các Ngài đã lìa khỏi cái **“ta”**, không còn cái **“ta”**. Chúng ta

vẫn còn cái “ta”. Đôi lúc chúng ta quên đi cái “ta” thì tự tại, đôi lúc cái “ta” hiện hữu thì chúng ta lại khổ đau, phiền não. Nhưng thời gian chúng ta quên đi cái “ta” rất ít.

Bản thân tôi cũng vậy, tuy rằng cái “ta” cũng nhỏ lắm rồi nhưng đôi khi vẫn có nỗi lo. Tôi có thói quen sinh hoạt đúng giờ, đến giờ đi nghỉ thì phải nghỉ, đến giờ ăn thì phải ăn, dù ăn ngủ rất đơn sơ nhưng đến giờ ăn nếu không được ăn, đến giờ ngủ nếu không được ngủ thì cũng lo sợ không đảm bảo sức khỏe để làm công việc tiếp theo, khiến việc tiếp theo gặp chướng ngại.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta phải nên biết: Tâm Thanh Tịnh là Định, tâm Định khai Tuệ. Tâm của bạn Thanh Tịnh thì bạn mới biết dùng phương pháp gì để chiếu cố tất cả chúng sanh”**. Muốn tâm Thanh Tịnh thì phải xa lìa tất cả những sự mong cầu, sự cạnh tranh. Nhưng khổ nỗi lúc nào chúng ta cũng mong cầu, lúc nào chúng ta cũng cạnh tranh cho nên tâm chúng ta không Thanh Tịnh. Tâm không Thanh Tịnh thì không thể khai mở được trí tuệ. Không khai mở được trí tuệ thì làm bất cứ việc gì cũng vì tình riêng mà làm, “cảm tình dụng sự” chứ không làm vì chúng sanh, tất cả những gì chúng ta làm ra chỉ là vì lợi ích cho cá nhân mình chứ không vì lợi ích cho tất cả chúng sanh.

Hòa Thượng nói: **“Nếu tâm bạn không Thanh Tịnh thì bạn không biết phải dùng phương pháp gì để chiếu cố, để giúp đỡ tất cả chúng sanh. Tâm của bạn không Thanh Tịnh thì làm sao có thể sinh được trí tuệ!”**. Tâm Thanh Tịnh là “tịch”, “tịch” là tĩnh lặng. Tâm trí tuệ là chiếu, chiếu sáng. Chúng ta thường nghe nói đến “ánh sáng trí tuệ”. Có “ánh sáng trí tuệ” thì chúng ta tường tận, thông suốt, thấu đáo mọi sự mọi việc. Trong tâm Thanh Tịnh tràn đầy trí tuệ, “tịch” và “chiếu” đồng thời thì bạn mới có thể làm được những việc lợi ích chúng sanh. Tự tánh của chúng ta vốn dĩ là “tịch tĩnh”. “Tự tánh” của chúng ta vốn “Tịch”, vốn “Định”, vốn “Thanh Tịnh”. “Tập tánh” mới đầy những phiền não, đầy sự mong cầu, cạnh tranh ác liệt. “Chiếu” là tự tánh bản giác. Bản giác là trí tuệ Bát Nhã vốn có của chúng ta.

Hòa Thượng nói: **“Ngày nay chúng ta có tâm mong muốn làm những việc lợi ích cho chúng sanh nhưng tâm có thừa mà sức không đủ bởi vì năng lực “tịch chiếu” của chúng ta không có cho nên sức mạnh của nội tâm của chúng ta không đủ để làm”**. Hòa Thượng giải thích điều này hơi cao nhưng chúng ta lắng nghe thì có thể hiểu. Tâm chúng ta không Thanh Tịnh vì tâm chúng ta không có Định. Tâm không có Định vì chúng ta luôn ở trạng thái mong cầu, cạnh tranh, thậm chí mong cầu cạnh tranh ác liệt.

Có người nói với Hòa Thượng: **“Thưa Hòa Thượng, thời buổi này mà không cạnh tranh thì không thể sống được, làm bất cứ ngành nghề nào cũng phải cạnh tranh”**. Chính vì ý niệm phải cạnh tranh cho nên họ phải dùng mọi thủ đoạn để đạt được mục đích. Thủ đoạn thì luôn luôn là bất thiện. Ngay đến người tu hành, người học Phật, người biết nhân quả rồi mà vẫn không từ thủ đoạn. Họ làm như vậy vì muốn được lợi. Hòa Thượng nói: **“Bạn để vọng tưởng sai sự. Đây là sai lầm! Vọng tưởng làm chủ thì bạn mất đi tâm Thanh Tịnh, không có tâm Thanh Tịnh thì thân này sẽ ngày ngày tạo ác”**.

Hòa Thượng học Phật pháp, Ngài hiểu được rằng **“tất cả pháp hữu vi như mộng huyễn bào ảnh”**, tất cả những gì có hình tướng đều là không thật, là mộng, như bọt nước chạm vào là vỡ, như sấm chớp chỉ lóe sáng rồi mất. Cho nên Ngài nói cả đời Ngài không tranh giành, không mong cầu bất cứ thứ gì. Ngài biết rõ sứ mệnh của Ngài đến thế gian này để làm cho thế gian đẹp hơn, để tặng, để cho chứ không phải đến để mong cầu được lấy.

Có người nói: **“Thưa Hòa Thượng, sao lúc nào Ngài cũng có thể cười được vậy?”**. Ngài cả đời không có cạnh tranh, không có mong cầu cho nên lúc nào Ngài cũng cười được. Lúc nào chúng ta cũng nhìn thấy Ngài cười, không bao giờ thấy Ngài ưu tư.

Chúng ta lúc cạnh tranh được, mong cầu được thì chúng ta cười, còn lúc bị người khác tranh giành, đoạt mất thì chúng ta không cười nổi. Ngày ngày chúng ta mong cầu thỏa mãn **“đanh vọng lợi dưỡng”**, thỏa mãn **“tự tư tự lợi”**, thỏa mãn hưởng thụ **“năm dục sáu trần”**, thậm chí ngày ngày chúng ta bị **“tham sân si mạn”** sai sự. Chúng ta biết rất rõ **“tham sân si mạn”** sẽ làm chúng ta đọa lạc nhưng chỉ cần lơ là một chút thì **“tham sân si mạn”** lại chiếm thế thượng phong, làm chủ chúng ta.

Hòa Thượng nói: **“Thích Ca Mâu Ni Phật dĩ thân diễn giáo, Ngài lấy thân mình để diễn pháp, biểu diễn cho chúng ta xem”**. Ngài biểu diễn nửa ngày ăn một bữa, dưới gốc cây ngủ một đêm, ba y một bát, không cần cạnh tranh, không cần mong cầu. Nếu trời không lạnh thì Ngài chỉ cần mang trên mình một chiếc y, nếu trời lạnh thì Ngài mặc ba chiếc. Đức Phật đã làm ra tấm gương **“không tranh với người, không cầu với đời”**.

Chúng ta chưa làm được bởi vì chúng ta chưa hiểu rõ đạo lý. Người ta cũng không hiểu được đạo lý nên vô đầu, bút tóc nói: **“Cạnh tranh bù đầu, bù cổ mà còn không sống được nữa là không cạnh tranh”**. Đạo lý rất đơn giản: **“Trong mạng có nhất định có, trong mạng không nhất định không”**. **“Trong mạng có”** là chúng ta có phước báu. Ngày ngày chúng ta tích cực tạo phước, không hưởng phước thì phước báu sẽ đong đầy, mọi sự mọi việc thuận lợi.

Hòa Thượng nói: **“Vì sao chúng ta có nhiều chướng ngại? Vì chính chúng ta có chướng ngại”**. Chúng ta quán sát lại xem tâm mình thì sẽ thấy những chướng ngại của chính mình. Cho nên Hòa Thượng nói: **“Cả đời tôi không hề có chướng ngại vì người ta giành thì tôi nhường. Họ chỉ mới có ý giành, chưa nói ra lời thì tôi đã nhường”**. Vừa thấy họ có thái độ muốn giành thì Hòa Thượng đã nhường. Xảy ra sự cãi vã, tranh chấp bởi vì một bên thì tranh và một bên thì không muốn nhường. Nếu một người muốn tranh giành còn người kia nhường thì không có sự cạnh tranh xảy ra. Chúng ta không hiểu đạo lý, không thể nhường, không thể chịu thiệt thòi cho nên xảy ra cạnh tranh, đấu tranh. Nếu chúng ta hiểu đạo lý thì chúng ta không cần phải cạnh tranh, không cần phải mong cầu. Hòa Thượng nói: **“Không chỉ có Phật mới làm được mà người người đều có thể làm đến được không tranh với người, không cầu với đời”**.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỉ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!